

Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ, 2017. № 1. С. 233–242.

5. Шендрик В. В. Аналіз організації інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності Національної поліції України. Науковий вісник Харківського національного університету внутрішніх справ, 2017. №3 (78) С. 66–73.

6. Пеньков С. В. Інформаційно-аналітичне забезпечення діяльності оперативних підрозділів Міністерства внутрішніх справ України: нормативно-правове регулювання. Національний юридичний журнал: теорія і практика. 2015. №4/2 (14). Ч. 2. С. 146–151.

Долгий Дмитро Максимович,
здобувач вищої освіти Національного
юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
Науковий керівник:
кандидат юридичних наук, професор,
старший викладач кафедри досудового
розслідування Національного
юридичного університету
імені Ярослава Мудрого
Ханькевич А. М.

РОЛЬ АНАЛІТИЧНОЇ РОЗВІДКИ В РОЗСЛІДУВАННІ КОРУПЦІЙНИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ

У сучасному суспільстві одним із ключових інструментів для боротьби зі складними соціально-економічними проблемами є аналітична розвідка.

Поняття «аналітична розвідка» визначається як системний аналіз та інтерпретація великого обсягу даних з метою отримання цінної інформації та розкриття взаємозв'язків та закономірностей [1]. Корупційне кримінальне правопорушення – це вчинене осудною особою, у віці з якого настає кримінальна відповідальність, діяння, що включає використання службовими особами своїх прав або посадових можливостей з метою особистого збагачення, та за яке законом встановлено кримінальну, дисциплінарну та/або цивільно-правову відповідальність [2].

Актуальність теми визначається декількома ключовими факторами: постійна загроза корупції; потреба в ефективних інструментах боротьби з корупційними кримінальними

правопорушеннями; потреба в інноваційних підходах і поширення використання аналітичної розвідки.

Наразі корупція є серйозною загрозою для правопорядку та стабільності, а виявлення та розкриття кримінальних правопорушень є надзвичайно важливим для забезпечення сталого розвитку держави. Саме в цьому контексті аналітична розвідка є ключовим інструментом, який допомагає розкрити складні корупційні схеми та сприяє ефективній роботі слідчих підрозділів. Розглянемо сфери її застосування на конкретних прикладах, таких як аналіз грошових потоків та моніторинг телефонного трафіку.

Аналіз грошових потоків – це використання аналітичної розвідки для аналізу фінансових транзакцій та переказів, який дозволяє швидко виявити незвичайні та підозрілі операції, що можуть вказувати на отримання неправомірної вигоди. Наприклад, детальний аналіз банківських виписок може викрити підозрілі перекази грошей на рахунки осіб, причетних до корупційних схем, або допомогти встановити невідповідність фактичних доходів задекларованим.

Моніторинг телефонного трафіку – це використання аналітичних програм для аналізу мобільних та електронних комунікацій, що дає змогу виявити факти спілкування між посадовими особами та бізнесменами щодо отримання неправомірної вигоди. Викриття корупційних схем, у яких задіяно багато посадових осіб та інших фігурантів, неможливо уявити без аналізу телефонного трафіку, що ще раз підкреслює важливість аналітичної розвідки у контексті розкриття корупційних кримінальних правопорушень.

До переваг аналітичних інструментів відносяться їх ефективність та об'єктивність. Вони дозволяють швидко обробляти великі обсяги даних та виключають вплив суб'єктивних чинників у процесі розслідування, забезпечуючи об'єктивність та неупередженість. Тому застосування аналітичної розвідки у виявленні кримінальних правопорушень є необхідним етапом у боротьбі з корупцією та забезпеченні правопорядку в суспільстві.

Розвиток аналітичної розвідки є необхідною умовою для ефективної боротьби з корупцією, оскільки корупційні схеми та методи їх приховування постійно вдосконалюються. Наразі актуальним напрямом розвитку є інтеграція штучного інтелекту (далі – ШІ) та машинного навчання (далі – МН) в інструменти аналітичної розвідки.

Використання ШІ та МН має дві основні переваги: автоматизація процесів аналізу та розширення його можливостей. Автоматизація процесів аналізу дає змогу зменшити витрату часу та підвищити точність розслідувань. Так, алгоритми ШІ можуть автоматично сортувати та класифікувати великі обсяги даних, такі як фінансові звіти, електронні листи та інші. Також системи ШІ можуть безперервно обробляти дані у реальному часі та сповіщати слідчих про виявлення підозрілої активності, що в свою чергу дозволить своєчасно реагувати на потенційні загрози. Розширення можливостей аналізу за допомогою ШІ полягає у поглибленому аналізі даних, що дозволить виявляти приховані закономірності та зв'язки, які важко або неможливо знайти класичними методами. Такий підхід виключає вплив людського фактору, коли людина могла помилитися у класифікації та сортуванні інформації для її подальшого аналізу. Інтеграція зазначених технологій також дозволить звільнити слідчих, і вони зможуть розслідувати інші кримінальні правопорушення.

Аналізуючи роль аналітичної розвідки у розслідуванні корупційних кримінальних правопорушень, ми бачимо її критичну важливість для забезпечення ефективності діяльності слідчих та подальшого викриття корупційних схем. Аналітична розвідка є незамінним інструментом у боротьбі з корупцією. Використання ШІ та МН дозволяє автоматизувати процеси сортування та класифікації даних, моніторингу та виявлення аномалій у фінансових транзакціях, а також аналізу телефонного трафіку для виявлення зв'язків між учасниками корупційних схем, що не тільки знижує витрати часу та ресурсів, але й підвищує точність та ефективність розслідувань.

Таким чином, розвиток аналітичної розвідки є важливим кроком на шляху до зміцнення правопорядку та довіри суспільства до правоохоронних органів. Інвестиції у ці технології та їх інтеграція у правоохоронну діяльність сприятимуть підвищенню прозорості, об'єктивності та оперативності розслідувань, забезпечуючи більш ефективну боротьбу з корупцією та захист інтересів суспільства.

Список використаних джерел

1. Мовчан А. В. Поняття та сутність аналітичної розвідки як особливої форми інформаційно-аналітичної роботи в ОВД. Науковий вісник. 2012. Т. 3, № 58. С. 443–450. URL: <https://dspace.lvduvs.edu.ua/bitstream/1234567890/2167/1/Мовчан.pdf>

2. Дубас В. М. Поняття та види корупційних кримінальних правопорушень в кримінальному законодавстві України. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 6. С. 64–68. URL: http://lsej.org.ua/6_2023/13.pdf.